

รายงานสรุปผลการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีภารกิจในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคและให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพแก่ผู้บริโภค โดยมีศูนย์ต้นทุนในการดำเนินงานทั้งสิ้น 16 ศูนย์ต้นทุน แบ่งเป็นศูนย์ต้นทุนหลัก 10 หน่วยงาน และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน 6 หน่วยงาน และได้ดำเนินงานผลผลิตหลักจำนวน 10 ผลผลิตหลัก กิจกรรมหลักจำนวน 14 กิจกรรมหลัก ผลผลิตย่อยจำนวน 78 ผลผลิตย่อย และกิจกรรมย่อยจำนวน 160 กิจกรรมย่อย ซึ่งจากการจัดทำต้นทุนผลผลิตของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการคำนวณ และวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตหลัก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีต้นทุนผลผลิตรวมทั้งหมด 817,052,712.37 บาท โดยมีผลผลิตหลักที่มีต้นทุนรวมสูงที่สุดไปยังต่ำสุด ดังนี้

- 1) ผลผลิตหลักที่ 5 ผลิตภัณฑ์สุขภาพและสถานประกอบการได้รับการกำกับดูแลและตรวจสอบให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด มีต้นทุนผลผลิตรวม 446,680,876.21 บาท
- 2) ผลผลิตหลักที่ 6 ผู้บริโภคได้รับความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง มีต้นทุนผลผลิตรวม 101,901,067.04 บาท
- 3) ผลผลิตหลักที่ 8 โครงการพัฒนาโลกและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพในภูมิภาค มีต้นทุนผลผลิตรวม 75,030,966.75 บาท
- 4) ผลผลิตหลักที่ 9 โครงการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก มีต้นทุนผลผลิตรวม 67,910,911.89 บาท
- 5) ผลผลิตหลักที่ 1 โครงการควบคุมตัวยาเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติดให้เป็นไปตามกฎหมาย มีต้นทุนผลผลิตรวม 53,491,687.57 บาท
- 6) ผลผลิตหลักที่ 7 ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการประกอบการสามารถแข่งขันได้ มีต้นทุนผลผลิตรวม 49,669,600.82 บาท
- 7) ผลผลิตหลักที่ 4 โครงการสนับสนุนและพัฒนาสถานที่ผลิต (คัดและบรรจุ) ผักและผลไม้สด มีต้นทุนผลผลิตรวม 33,364,314.86 บาท
- 8) ผลผลิตหลักที่ 2 โครงการส่งเสริมผู้ประกอบการและวิจัยพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบการและความสามารถในการแข่งขัน มีต้นทุนผลผลิตรวม 30,556,713.85 บาท
- 9) ผลผลิตหลักที่ 3 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายสำหรับผู้ประกอบการผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีต้นทุนผลผลิตรวม 30,316,106.32 บาท
- 10) ผลผลิตหลักที่ 10 รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐพัฒนาด้านสาธารณสุขสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก มีต้นทุนผลผลิตรวม 22,936,933.37 บาท

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลผลิตหลักระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 พบว่า ในปี 2561 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มีการปรับเปลี่ยนผลผลิตหลัก โดย

• **ปี 2560 กำหนดผลผลิตหลัก 6 ผลผลิต ได้แก่**

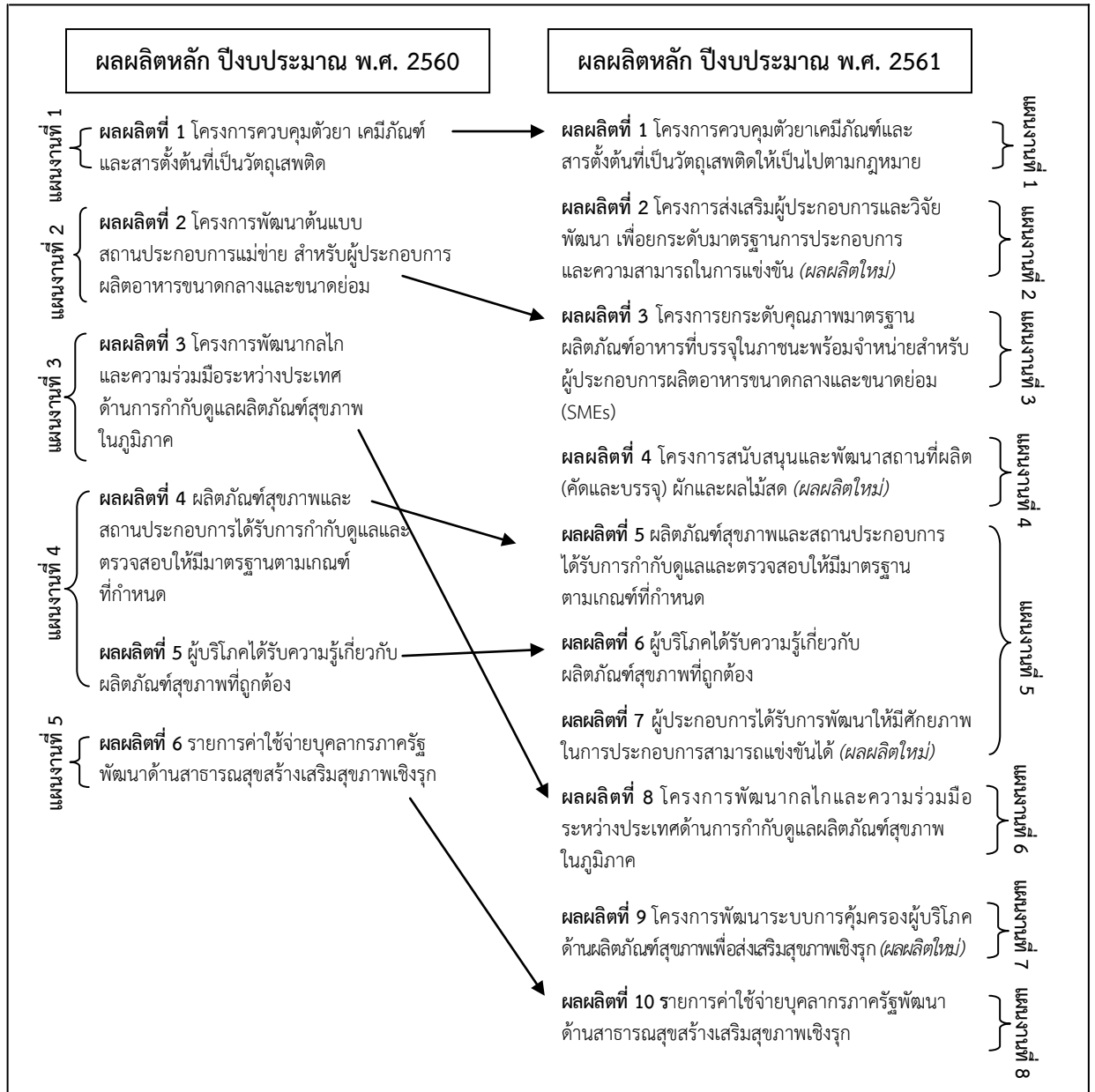
- ผลผลิตหลักที่ 1 (แผนงานที่ 1) โครงการควบคุมตัวยา เคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติด
- ผลผลิตหลักที่ 2 (แผนงานที่ 2) โครงการพัฒนาต้นแบบสถานประกอบการแม่ข่ายสำหรับผู้ประกอบการผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)
- ผลผลิตหลักที่ 3 (แผนงานที่ 3) โครงการพัฒนากลไกและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพในภูมิภาค
- ผลผลิตหลักที่ 4 (แผนงานที่ 4) ผลิตภัณฑ์สุขภาพและสถานประกอบการได้รับการกำกับดูแลและตรวจสอบให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ผลผลิตหลักที่ 5 (แผนงานที่ 4) ผู้บริโภคได้รับความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง
- ผลผลิตหลักที่ 6 (แผนงานที่ 5) รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐพัฒนาด้านสาธารณสุขสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก

• **ปี 2561 กำหนดผลผลิตหลัก 10 ผลผลิต ได้แก่**

- ผลผลิตหลักที่ 1 (แผนงานที่ 1) โครงการควบคุมตัวยาเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติดให้เป็นไปตามกฎหมาย
- ผลผลิตหลักที่ 2 (แผนงานที่ 2) โครงการส่งเสริมผู้ประกอบการและวิจัยพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบการและความสามารถในการแข่งขัน
- ผลผลิตหลักที่ 3 (แผนงานที่ 3) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายสำหรับผู้ประกอบการผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ผลผลิตหลักที่ 4 (แผนงานที่ 4) โครงการสนับสนุนและพัฒนาสถานที่ผลิต (คัดและบรรจุ) ผักและผลไม้สด
- ผลผลิตหลักที่ 5 (แผนงานที่ 5) ผลิตภัณฑ์สุขภาพและสถานประกอบการได้รับการกำกับดูแลและตรวจสอบให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ผลผลิตหลักที่ 6 (แผนงานที่ 5) ผู้บริโภคได้รับความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง
- ผลผลิตหลักที่ 7 (แผนงานที่ 5) ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการประกอบการสามารถแข่งขันได้
- ผลผลิตหลักที่ 8 (แผนงานที่ 6) โครงการพัฒนากลไกและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพในภูมิภาค
- ผลผลิตหลักที่ 9 (แผนงานที่ 7) โครงการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก
- ผลผลิตหลักที่ 10 (แผนงานที่ 8) รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐพัฒนาด้านสาธารณสุขสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก

ซึ่งการกำหนดผลผลิตหลักที่ 1 - 10 ในปี 2561 ได้มีการปรับเปลี่ยนตามแผนงาน และผลผลิตให้สอดคล้องกับกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบผลผลิตหลักระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561

วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตหลัก (เรียงตามลำดับผลผลิตหลักที่มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้นมากที่สุดไปน้อยที่สุด สรุปได้ดังนี้

1. ผลผลิตที่ 8 โครงการพัฒนาโลกและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพในภูมิภาค พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 75,030,966.75 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนรวม 123,832,102.45 บาท) ร้อยละ 39.41 สำหรับปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 9 โครงการ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 7 โครงการ) ร้อยละ 28.57 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 52.87 ซึ่งเป็นผลผลิตหลักที่มีต้นทุนต่อหน่วยลดลงมากที่สุด สาเหตุเนื่องจาก กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ได้

ดำเนินโครงการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการกระจายผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ (Good Distribution Practice for Medical Devices) โดยกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คือ จัดประชุมผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 1 ครั้ง นอกสถานที่ (โรงแรม) และจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการศึกษาผลกระทบเชิงลึกของการบังคับใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการกระจายผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ ในขณะที่กิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คือ จัดอบรมผู้ประกอบการ 8 ครั้ง โดยจัดใน อย. และลดการพิมพ์เอกสารประกอบการประชุม โดยจัดทำแนวทางการจัดเตรียมเอกสารตาม (ร่าง) ข้อกำหนด GDP เผยแพร่บนเว็บไซต์กองและใช้ QR Code แทนการพิมพ์เอกสารประกอบการฝึกอบรมแจกผู้เข้าร่วมอบรม และมีการจัดจ้างหน่วยงานตรวจประเมินสถานที่ จึงทำให้ใช้งบประมาณลดลง ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

2. ผลผลิตที่ 1 โครงการควบคุมตัวยาเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติดให้เป็นไปตามกฎหมาย พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 53,491,687.57 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนรวม 49,381,285.09 บาท) ร้อยละ 8.32 สำหรับปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 212,695 รายการ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 137,671 รายการ) ร้อยละ 54.50 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 29.89 สาเหตุเนื่องจาก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้รับอนุญาตครอบครอง ยส. 4 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เนื่องจากมีผู้ประกอบการรายใหม่มาขออนุญาตครอบครอง ยส. 4 ทำให้มีการออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การออกใบอนุญาตเกี่ยวกับสถานประกอบการ และการตรวจสอบการนำเข้ามากขึ้น ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้รับอนุญาตครอบครอง ยส. 4 (รายใหม่) เพิ่มขึ้นจำนวน 5 ราย ซึ่งต้องมีการตรวจสอบควบคุมการผลิตทุกครั้งที่มีการผลิตด้วย จึงทำให้ต้องมีการตรวจสอบเพิ่มเติมจากแผนปกติที่วางไว้ รวมทั้ง มีการจัดอบรมผู้ประกอบการเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดทำรายงานด้วย จึงทำให้มีงบประมาณรวมเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังมี การออกกฎหมายเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหลายฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญที่แตกต่างจากกฎหมายเดิม คือ มีการออกใบอนุญาตแยกตามประเภทของวัตถุออกฤทธิ์แยกตามวัตถุประสงค์ที่ขอ จึงทำให้จำนวนใบอนุญาตเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่า ทั้งนี้ ผู้รับอนุญาตตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานตามที่กฎหมายระบุรายงานต่อเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ส่งผลให้จำนวนผลการดำเนินงานในภาพรวมเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่า รวมทั้ง มีการจัดอบรมผู้ประกอบการเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดทำรายงานด้วย ดังนั้น การปรับแนวทางการทำงานดังกล่าว ทำให้ปริมาณผลงานเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

3. ผลผลิตที่ 3 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายสำหรับผู้ประกอบการผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 30,316,106.32 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนรวม 35,731,566.84 บาท) ร้อยละ 15.16 สำหรับปริมาณผลงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 1 โครงการ เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 1 แห่ง) ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 15.16

4. ผลผลิตที่ 10 รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐพัฒนาด้านสาธารณสุขสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 22,936,933.37 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนรวม 24,800,000.00 บาท) ร้อยละ 7.51 สำหรับปริมาณผลงานใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 841 ราย เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 775 ราย) ร้อยละ 8.52 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 14.77

5. ผลผลิตที่ 5 ผลิตภัณฑ์สุขภาพและสถานประกอบการได้รับการกำกับดูแลและตรวจสอบให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 446,680,876.21 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนรวม 532,160,796.54) ร้อยละ 16.06 สำหรับปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 2,695,751 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 2,745,259 รายการ) ร้อยละ 1.80 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 14.52

6. ผลผลิตที่ 6 ผู้บริโภคได้รับความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 101,901,067.04 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนรวม 119,577,359.52 บาท) ร้อยละ 14.78 สำหรับปริมาณผลงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการกิจกรรมหลัก ผลิตภัณฑ์องค์ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อเผยแพร่ได้ 699 เรื่อง และณรงค์ให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้องได้ 4 โครงการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดำเนินการผลิตภัณฑ์องค์ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อเผยแพร่ได้ 893 เรื่อง และณรงค์ให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้องได้ 4 โครงการ เนื่องจากกิจกรรมหลักที่ดำเนินการภายใต้ผลผลิตดังกล่าวมีลักษณะ รูปแบบ และงบประมาณที่ต่างกัน จึงไม่สามารถนำผลการดำเนินงานของกิจกรรมหลักๆ มารวมกันเพื่อคำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตหลักนี้ได้ กล่าวคือ

กิจกรรมหลักผลิตภัณฑ์องค์ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อเผยแพร่ มีการดำเนินงานในรูปแบบของการผลิต เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ความรู้/ข่าว เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้ผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และ social media โดยมีการเผยแพร่เป็นเรื่อง ๆ และถ่ายทอดเป็นครั้ง ๆ ไป

กิจกรรมหลักณรงค์ให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง มีการดำเนินงานในรูปแบบการจัดโครงการรณรงค์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความตระหนักในข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างถี่ถ้วนก่อนเลือกซื้อ เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่ผู้บริโภคอย่างถูกต้อง

จะเห็นได้ว่าดำเนินงานในกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรมหลักดังกล่าวมีลักษณะการดำเนินงาน และงบประมาณที่ใช้แตกต่างกัน จึงไม่สามารถนำผลการดำเนินงานของทั้ง 2 กิจกรรมหลักดังกล่าวมารวมกันเพื่อคำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยในระดับผลผลิตได้

7. ผลผลิตที่ 2 โครงการส่งเสริมผู้ประกอบการและวิจัยพัฒนา เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบการและความสามารถในการแข่งขัน, ผลผลิตที่ 4 โครงการสนับสนุนและพัฒนาสถานที่ผลิต (คัดและบรรจุ) ผักและผลไม้สด, ผลผลิตที่ 7 ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการประกอบการสามารถแข่งขันได้ และผลผลิตที่ 9 โครงการพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จึงไม่สามารถเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้

2. ผลการคำนวณ และวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมหลัก

2.1 ผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมหลัก ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

2.1.1 กิจกรรมหลักที่มีต้นทุนต่อหน่วยน้อยที่สุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับ 1 กิจกรรมหลักตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพให้เป็นไปตามกฎหมาย มีต้นทุนต่อหน่วย 101.28 บาท/รายการ อันดับ 2 กิจกรรมหลักพิจารณากลิ่นกรองผลิตภัณฑ์สุขภาพก่อนออกสู่ตลาด มีต้นทุนต่อหน่วย 249.22 บาท/รายการ อันดับ 3 กิจกรรมหลักควบคุมตัวยา เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติด มีต้นทุนต่อหน่วย 251.49 บาท/รายการ

2.1.2 กิจกรรมหลักที่มีต้นทุนต่อหน่วยมากที่สุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับ 1 กิจกรรมหลักพัฒนาศักยภาพสถานประกอบการอาหารในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) มีต้นทุนต่อหน่วย 30,316,106.32 บาท/แห่ง อันดับ 2 กิจกรรมหลักณรงค์ให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง มีต้นทุนต่อหน่วย 15,516,590.58 บาท/โครงการ อันดับ 3 กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถผลิตนวัตกรรมหรือส่งออกผลิตภัณฑ์สุขภาพได้ มีต้นทุนต่อหน่วย 15,278,356.93 บาท/รายการตามลำดับ

2.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมหลัก ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบต้นทุนรวม ปริมาณผลงาน และต้นทุนต่อหน่วยสามารถสรุปได้ ดังนี้

2.2.1 ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เปลี่ยนแปลงลดลงมากที่สุดเมื่อเทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 คือ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้ความสามารถในการแข่งขัน มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 53.11 ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบต้นทุน พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 49,669,600.82 บาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 31,785,629.74 บาท) ร้อยละ 56.26 ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 5,485 ราย เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 1,646 ราย) ร้อยละ 233.23 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (9,055.53 บาท/ราย) ลดลงจำนวน 10,255.30 บาท/ราย หรือคิดเป็น ร้อยละ 53.11 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนต่อหน่วย 19,310.83 บาท/ราย) สาเหตุเนื่องจาก

- ในปีงบประมาณ 2561 มีการออกกฎหมายกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถานที่ผู้ผลิตเพื่อขายหรือรับจ้างผลิตเครื่องสำอางต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานที่ผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วิธีการผลิต วิธีการเก็บรักษาเครื่องสำอางที่กำหนดท้ายประกาศฯ และผู้นำเข้าเครื่องสำอางต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานที่นำเข้า วิธีการนำเข้า และวิธีการเก็บรักษาเครื่องสำอางที่กำหนดท้ายประกาศ ประกอบกับมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ผลิตเครื่องสำอาง กลุ่มควบคุมเครื่องสำอางจึงให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายออกตรวจสถานที่ผลิตเครื่องสำอาง เพื่อตรวจประเมินสถานที่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทำให้มีปริมาณผลงานเพิ่มขึ้นมาก จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 2 คือ พัฒนากลไกและความร่วมมือด้านการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่มีมาตรฐานระดับสากล มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 52.87 ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบต้นทุน พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม

75,030,966.75 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 123,832,102.45 บาท) ร้อยละ 39.41 ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 9 ฉบับ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 7 ฉบับ) ร้อยละ 28.57 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (8,336,774.08 บาท/ฉบับ) ลดลงจำนวน 9,353,526.27 บาท/ฉบับ หรือคิดเป็น ร้อยละ 39.41 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนต่อหน่วย 17,690,300.35 บาท/ฉบับ) สาเหตุเนื่องจาก

- กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ได้ดำเนินโครงการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการกระจายผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ (Good Distribution Practice for Medical Devices) โดยกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คือ จัดประชุมผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 1 ครั้ง นอกสถานที่ (โรงแรม) และจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการศึกษาลักษณะเชิงลึกของการบังคับใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการกระจายผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ ในขณะที่ยังไม่มีกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คือ จัดอบรมผู้ประกอบการ 8 ครั้งโดยจัดใน อย. และลดการพิมพ์เอกสารประกอบการประชุม โดยจัดทำแนวทางการจัดเตรียมเอกสารตาม (ร่าง) ข้อกำหนด GDP เผยแพร่บนเว็บไซต์กอง และใช้ QR Code แทนการพิมพ์เอกสารประกอบการฝึกอบรมแจกผู้เข้าร่วมอบรม และมีการจัดจ้างหน่วยงานตรวจประเมินสถานที่ จึงทำให้ใช้งบประมาณลดลง ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 3 คือ ควบคุมด้วยา เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติด มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 29.89 ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบต้นทุน พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 53,491,687.57 บาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 49,381,285.09 บาท) ร้อยละ 8.32 ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 212,695 รายการ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 137,671 รายการ) ร้อยละ 54.50 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (251.49 บาท/รายการ) ลดลง จำนวน 107.20 บาท/รายการ หรือคิดเป็น ร้อยละ 29.89 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนต่อหน่วย 358.69 บาท/รายการ) สาเหตุเนื่องจาก

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้รับอนุญาตครอบครอง ยส. 4 เพิ่มมากขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เนื่องจากมีผู้ประกอบการรายใหม่มาขออนุญาตครอบครอง ยส. 4 ทำให้มีการออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การออกใบอนุญาตเกี่ยวกับสถานประกอบการ และการตรวจสอบการนำเข้ามากขึ้น ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้รับอนุญาตครอบครอง ยส. 4 (รายใหม่) เพิ่มขึ้นจำนวน 5 ราย ซึ่งต้องมีการตรวจสอบควบคุมการผลิตทุกครั้งที่มีการผลิตด้วย จึงทำให้ต้องมีการตรวจสอบเพิ่มเติมจากแผนปกติที่วางไว้ รวมทั้ง มีการจัดอบรมผู้ประกอบการเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดทำรายงานด้วย จึงทำให้มีงบประมาณรวมเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหลายฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญที่แตกต่างจากกฎหมายเดิม คือ มีการออกใบอนุญาตแยกตามประเภทของวัตถุออกฤทธิ์แยกตามวัตถุประสงค์ที่ขอ ทำให้จำนวนใบอนุญาตเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่า ทั้งนี้ ผู้รับอนุญาตตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานตามที่กฎหมายระบุรายงานต่อเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ส่งผลให้จำนวนผลการดำเนินงานในภาพรวมเพิ่มมากขึ้นประมาณ 3 เท่า รวมทั้ง มีการจัดอบรมผู้ประกอบการเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดทำรายงานด้วย ดังนั้น การปรับแนวทางการทำงานดังกล่าว ทำให้ปริมาณผลงานเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

2.2.2 ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด
เมื่อเทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 คือ ธรณรงค์ให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ
ที่ถูกต้อง มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.52 ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบต้นทุน พบว่า
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 62,066,362.32 บาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
(มีต้นทุนรวม 61,138,737.47 บาท) ร้อยละ 1.52 บาท ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ.
2561 สามารถดำเนินการได้ 4 โครงการ เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 4 โครงการ)
ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (15,516,590.58 บาท/โครงการ) เพิ่มขึ้น จำนวน
231,906.21 บาท/โครงการ หรือคิดเป็น ร้อยละ 1.52 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุน
ต่อหน่วย 15,284,684.37 บาท/โครงการ)

อันดับ 2 คือ ตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของ
ผลิตภัณฑ์สุขภาพให้เป็นไปตามกฎหมาย มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.15 ซึ่งจากผล
การเปรียบเทียบต้นทุน พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 192,882,530.47 บาท ลดลง
จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 195,043,324.38 บาท) ร้อยละ 1.11 ในขณะที่ปริมาณ
ผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 1,904,536 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 1,928,674 รายการ) ร้อยละ 1.25 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2561 (101.28 บาท) ลดลงจำนวน 0.15 บาท/รายการ หรือคิดเป็น ร้อยละ 0.15 เมื่อเทียบกับ
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ต้นทุนต่อหน่วย 101.13 บาท/รายการ)

2.2.3 กิจกรรมหลักใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่ไม่สามารถเปรียบเทียบ
ต้นทุนต่อหน่วยกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ ได้แก่

1) **ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถผลิตนวัตกรรมหรือ**
ส่งออกผลิตภัณฑ์สุขภาพได้ เป็นกิจกรรมหลักใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม
30,556,713.85 บาท ปริมาณผลงาน 2 ราย และมีต้นทุนต่อหน่วย 15,278,356.93 บาท/ราย

2) **พัฒนาสถานที่ผลิต (คัดและบรรจุ) ผักและผลไม้สดตามเกณฑ์ที่กำหนด**
เป็นกิจกรรมหลักใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวม 33,364,314.86 บาท ปริมาณผลงาน
146 แห่ง และมีต้นทุนต่อหน่วย 228,522.70 บาท/แห่ง

3) **ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการคุ้มครองผู้บริโภค**
ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เป็นกิจกรรมหลักใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มี
ต้นทุนรวม 67,910,911.89 บาท ปริมาณผลงาน 10 เครือข่าย และมีต้นทุนต่อหน่วย 6,791,091.19
บาท/เครือข่าย

3. ผลการคำนวณ และวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตย่อย

3.1 ผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตย่อย ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

3.1.1 ผลผลิตย่อยที่มีต้นทุนต่อหน่วย**น้อยที่สุด** ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ใน 3
อันดับแรก ได้แก่ **อันดับ 1 ผลผลิตย่อยการควบคุมตัวยา เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติด**
(ณ ด้านอาหารและยา) มีต้นทุนต่อหน่วย 26.41 บาท/รายการ **อันดับ 2 ผลผลิตย่อยผลิตภัณฑ์สุขภาพ**
นำเข้าได้รับการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมาย มีต้นทุนต่อหน่วย 42.00 บาท/รายการ **และอันดับ**
3 ผลผลิตย่อยงานบริการวัตถุเสพติดที่ใช้ในทางการแพทย์ มีต้นทุนต่อหน่วย 47.84 บาท/รายการ
ตามลำดับ

3.1.2 ผลผลิตย่อยที่มีต้นทุนต่อหน่วยมากที่สุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับ 1 ผลผลิตย่อยสถานประกอบการและผลิตภัณฑ์ในสถานประกอบการ กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด มีต้นทุนต่อหน่วย 30,316,106.32 บาท/แห่ง อันดับ 2 ผลผลิตย่อยผลิตภัณฑ์นวัตกรรมผ่านกระบวนการให้คำปรึกษา และจัดเตรียมเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน มีต้นทุนต่อหน่วย 27,293,184.46 บาท/รายการ และ อันดับ 3 ผลผลิตย่อยผู้ประกอบการมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง มีต้นทุนต่อหน่วย 15,516,590.58 บาท/โครงการ ตามลำดับ

3.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตย่อย ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบต้นทุนรวม ปริมาณผลงาน และต้นทุนต่อหน่วยสามารถสรุปได้ ดังนี้

3.2.1 ต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตย่อย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เปลี่ยนแปลงลดลงมากที่สุด เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 ผลผลิตย่อยหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องมือแพทย์ที่เป็นมาตรฐาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 92.82 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 574,168.88 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 3,995,800.96) ร้อยละ 85.63 ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 2 ฉบับ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 1 ฉบับ) ร้อยละ 100.00 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 92.82 สาเหตุเนื่องจาก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ได้รับงบประมาณสำหรับปรับแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องมือแพทย์ จำนวน 1 ฉบับ ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้รับงบประมาณสำหรับจัดทำและปรับแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องมือแพทย์ที่เป็นมาตรฐาน จำนวน 2 โครงการ คือ 1) โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการผลิตเครื่องมือแพทย์ให้สอดคล้องระบบคุณภาพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องมือแพทย์ฉบับปรับปรุง ซึ่งเป็นการปรับแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องมือแพทย์ จำนวน 1 ฉบับ และจัดอบรมผู้ประกอบการ และ 2) โครงการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องมือแพทย์สำหรับผู้ผลิตเครื่องมือแพทย์รายย่อย (SMEs) สำหรับผู้ผลิต จำนวน 1 ฉบับ จึงทำให้ปริมาณผลงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 2 ผลผลิตย่อยสถานประกอบการด้านเครื่องสำอางได้รับการพัฒนาและตรวจประเมินรับรอง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 91.92 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 7,856,658.87 บาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 4,867,298.61 บาท) ร้อยละ 61.42 ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (มีปริมาณผลงาน 2,577 แห่ง) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1,897.67 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 129 ราย) ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 91.92 สาเหตุเนื่องจาก ปีงบประมาณ 2561 มีการออกกฎหมายกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถานที่ผู้ผลิตเพื่อขายหรือรับจ้างผลิตเครื่องสำอาง ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานที่ผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วิธีการผลิต วิธีการเก็บรักษา เครื่องสำอางที่กำหนดท้ายประกาศฯ และผู้นำเข้าเครื่องสำอางต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานที่นำเข้า วิธีการนำเข้า และวิธีการเก็บรักษาเครื่องสำอางที่กำหนดท้ายประกาศ ประกอบกับมีประเด็น

ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ผลิตเครื่องสำอาง กลุ่มควบคุมเครื่องสำอางจึงให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายออกตรวจสอบสถานที่ผลิตเครื่องสำอางเพื่อตรวจประเมินสถานที่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จึงทำให้ปริมาณผลงานเพิ่มขึ้นมาก ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 3 ผลผลิตย่อยการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์สุขภาพนานาชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 88.62 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 523,526.66 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 4,599,674.66 บาท) ร้อยละ 88.62 ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 1 โครงการ เท่ากับผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ปริมาณผลงาน 1 โครงการ) ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 88.62 สาเหตุเนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นปีที่ 5 ของโครงการ ซึ่งเป็นปีที่ใช้งบประมาณในการทำกิจกรรมของโครงการลดลง ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

3.2.2 ต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตย่อยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 ผลผลิตย่อยการบูรณาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2,723.40 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 51,087,695.19 บาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3,664.54 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 1,357,077.38 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 4 โครงการ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 3 โครงการ) ร้อยละ 33.33 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2,723.40 สาเหตุเนื่องจาก ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 การบูรณาการคุ้มครองผู้บริโภคยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีอยู่อย่างจำกัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักฯได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจึงได้ขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น ทำให้ต้นทุนรวมและปริมาณผลงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

อันดับ 2 ผลผลิตย่อยผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ได้รับการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 650.73 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 6,661,321.46 บาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.89 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 6,174,173.07 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 455 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 3,166 รายการ) ร้อยละ 85. ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 650.73 สาเหตุเนื่องจาก

- เป็นการตรวจสอบผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ทางกายภาพ ฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้องขณะไปดำเนินการเก็บตัวอย่าง ซึ่งเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นการไปเก็บตัวอย่างโดยซื้อจากร้านขายยาขนาดใหญ่ และดำเนินการตรวจฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้องของผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ที่เก็บตัวอย่าง และผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์อื่น ๆ ที่เห็นมีการจำหน่ายในร้านขายยา จึงทำให้มีการตรวจสอบเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เก็บตัวอย่างจากสถานพยาบาลซึ่งจะดำเนินการตรวจฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้องของผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ที่ไปเก็บตัวอย่าง และ

ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ในสถานพยาบาล ซึ่งมีน้อยกว่าในร้านขายยา ทำให้ปริมาณผลงานลดลงมาก ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

อันดับ 3 ผลผลิตย่อยผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางได้รับอนุญาตให้โฆษณา
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 416.11 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 4,709.79 บาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.03 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 3,650.19 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 3 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 12 รายการ) ร้อยละ 75.00 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 416.11 สาเหตุเนื่องจาก

- ตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอางการโฆษณาเครื่องสำอางไม่ต้องขออนุญาต แต่ผู้ประกอบการอาจขอความเห็นก่อนทำการโฆษณาได้ ตัวแปรสำคัญของต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมนี้ ขึ้นกับปริมาณค่าขอความเห็นการโฆษณาซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ และไม่มีสภาพบังคับที่ผู้ประกอบการต้องมาขอความเห็นการโฆษณา ดังนั้น เมื่อปริมาณค่าขอความเห็นการโฆษณาของปี 2561 ลดลง ต้นทุนต่อหน่วยจึงเพิ่มขึ้น

4. ผลการคำนวณ และวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อย

กิจกรรมย่อยเป็นกิจกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มีการทบทวนใหม่ เพื่อให้ตรงตามภาระงาน ทำให้มีการกำหนดกิจกรรมย่อยบางกิจกรรมขึ้นมาใหม่ และยกเลิกบางกิจกรรมที่ไม่ได้ดำเนินการแล้ว ซึ่งจากการทบทวนกิจกรรมย่อยทำให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีกิจกรรมย่อยทั้งหมด 160 กิจกรรมย่อย ประกอบด้วย กิจกรรมย่อยหลัก 130 กิจกรรมย่อย และกิจกรรมย่อยสนับสนุน 30 กิจกรรมย่อย โดยนำกิจกรรมย่อยดังกล่าวมาคำนวณต้นทุนผลผลิตในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และได้เปรียบเทียบสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 251 สรุปได้ ดังนี้

4.1 ผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อย ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

4.1.1 กิจกรรมย่อยหลัก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่มีต้นทุนต่อหน่วย**น้อยที่สุด** 3 อันดับแรก ได้แก่ **อันดับ 1** กิจกรรมย่อยการควบคุมการนำเข้า ณ ด่านอาหารและยา มีต้นทุนต่อหน่วย 15.04 บาท/ครั้ง **อันดับ 2** กิจกรรมย่อยขายวัตถุเสพติดที่ใช้ในทางการแพทย์ มีต้นทุนต่อหน่วย 15.50 บาท/รายการ และ**อันดับ 3** กิจกรรมย่อยตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพทางกายภาพ ฉลาก และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ณ ด่านอาหารและยา มีต้นทุนต่อหน่วย 22.16 บาท/รายการ ตามลำดับ

4.1.2 กิจกรรมย่อยหลัก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่มีต้นทุนต่อหน่วย**มากที่สุด** 3 อันดับแรก ได้แก่ **อันดับ 1** กิจกรรมย่อยจัดทำโครงการพัฒนาและส่งเสริมการใช้บัญชียาหลักแห่งชาติและราคากลางยารองรับการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในประชาคมอาเซียนและเศรษฐกิจโลก มีต้นทุนต่อหน่วย 49,722,641.97 บาท/โครงการ **อันดับ 2** กิจกรรมย่อยจัดทำโครงการพัฒนาระบบยาเพื่อความมั่นคงด้านยาและสร้างความสามารถในการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจและอาเซียน มีต้นทุนต่อหน่วย 46,871,614.16 บาท/โครงการ และ**อันดับ 3** กิจกรรมย่อยโครงการเด็กไทยบริโภคปลอดภัย ห่างไกลโรค NCDs (อย.น้อย) มีต้นทุนต่อหน่วย 30,852,133.21 บาท/โครงการ ตามลำดับ

4.1.3 กิจกรรมย่อยสนับสนุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่มีต้นทุนต่อหน่วย **น้อยที่สุด** 3 อันดับแรก ได้แก่ **อันดับ 1** กิจกรรมย่อยด้านยานพาหนะ มีต้นทุนต่อหน่วย 7.80 บาท/กิโลเมตร **อันดับ 2** กิจกรรมย่อยด้านงานสารบรรณ มีต้นทุนต่อหน่วย 11.21 บาท/จำนวนหนังสือเข้า-ออก และ**อันดับ 3** กิจกรรมย่อยงานบริหารทั่วไป มีต้นทุนต่อหน่วย 47.26 บาท/ครั้ง

4.1.4 กิจกรรมย่อยสนับสนุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่มีต้นทุนต่อหน่วย **มากที่สุด** 3 อันดับแรก ได้แก่ **อันดับ 1** กิจกรรมย่อยด้านแผนงาน มีต้นทุนต่อหน่วย 15,632,492.70 บาท/ด้าน **อันดับ 2** กิจกรรมย่อยด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ มีต้นทุนต่อหน่วย 5,347,793.63 บาท/ระบบ และ**อันดับ 3** กิจกรรมย่อยด้านพัฒนาระบบบริหารราชการ มีต้นทุนต่อหน่วย 2,493,072.09บาท/ด้าน

4.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อย ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบต้นทุนรวม ปริมาณผลงาน และต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อยภายใต้หน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนสามารถสรุปได้ ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อย ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 ของหน่วยงานหลัก สามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.1.1 ต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เปลี่ยนแปลง**ลดลงมากที่สุด** เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 กิจกรรมย่อยพัฒนาและตรวจประเมินรับรองสถานประกอบการด้านยา ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 94.74 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 53,792.98 บาท ลดลง ร้อยละ 94.20 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 927,919.74 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 1,636 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 1,483 ราย) ร้อยละ 10.32 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 94.74 สาเหตุเนื่องจาก

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผู้ประกอบการได้เตรียมความพร้อมในการพัฒนาสถานประกอบการด้านยาเป็นอย่างดีแล้ว ทำให้ผ่านเกณฑ์การประเมินในปีต่อไปได้มากขึ้น รวมถึง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักยาดำเนินการการพัฒนาและตรวจประเมินรับรองสถานประกอบการด้านยา โดยใช้บุคลากรภายในของสำนักยาเอง ทำให้มีค่าใช้จ่ายลดลงมาก ทำให้ปริมาณผลงาน ต้นทุนรวมลดลง ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 2 กิจกรรมย่อยพัฒนาและตรวจประเมินรับรองสถานประกอบการด้านเครื่องสำอาง มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 93.50 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 5,651,753.92 แห่ง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 28.83 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2560 (มีต้นทุนรวม 4,353,195.68 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 สามารถดำเนินการได้ 2,577 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 129 แห่ง) ร้อยละ 1,897.67 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 93.50 สาเหตุเนื่องจาก

- ปีงบประมาณ 2561 มีการออกกฎหมายกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถานที่ผู้ผลิตเพื่อขายหรือรับจ้างผลิตเครื่องสำอางต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานที่ผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ วิธีการผลิต วิธีการเก็บรักษาเครื่องสำอางที่กำหนดท้ายประกาศฯ และ

ผู้นำเข้าเครื่องสำอางต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานที่นำเข้า วิธีการนำเข้า และวิธีการเก็บรักษา เครื่องสำอางที่กำหนดท้ายประกาศ ประกอบกับมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ผลิตเครื่องสำอาง กลุ่มควบคุมเครื่องสำอางจึงให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายออกตรวจสถานที่ผลิตเครื่องสำอางเพื่อตรวจประเมินสถานที่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

อันดับ 3 กิจกรรมย่อยโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องสำอางเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์สุขภาพนานาชาติ (ด้านเครื่องสำอาง) มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 89.75 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 447,430.52 บาท ลดลง ร้อยละ 89.75 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2560 (มีต้นทุนรวม 4,364,538.16 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 สามารถดำเนินการได้ 1 โครงการ เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ.2560 (มีปริมาณผลงาน 1 โครงการ) ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 89.75 สาเหตุเนื่อง เนื่องจาก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นปีที่ 5 ของโครงการ ซึ่งเป็นปีที่ใช้งบประมาณในการทำกิจกรรมของโครงการลดลง

4.2.1.2 ต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อยในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 กิจกรรมย่อยตรวจสอบผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ทางกายภาพ ฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1,389.03 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 1,503,717.64 บาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 27.78 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2560 (มีต้นทุนรวม 1,176,819.18 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 248 รายการลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ.2560 (มีปริมาณผลงาน 2,890 รายการ) ร้อยละ 91.428 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1,389.03 สาเหตุเนื่องจาก

- เนื่องจากการตรวจสอบผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ทางกายภาพ ฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้องขณะไปดำเนินการเก็บตัวอย่าง ซึ่งเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เป็นการไปเก็บตัวอย่างโดยซื้อจากร้านขายยาขนาดใหญ่ และดำเนินการตรวจสอบฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้องของผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ที่เก็บตัวอย่าง และผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์อื่นๆ ที่เห็นมีการจำหน่ายในร้านขายยา จึงทำให้มีการตรวจสอบเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เก็บตัวอย่างจากสถานพยาบาล ซึ่งจะดำเนินการตรวจสอบฉลากและเอกสารที่เกี่ยวข้องของผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ที่ไปเก็บตัวอย่าง และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในสถานพยาบาล ซึ่งมีน้อยกว่าในร้านขายยา ทำให้ปริมาณผลงานลดลง ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

อันดับ 2 กิจกรรมย่อยพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านเครื่องมือแพทย์ (รวมการโฆษณา) มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1,097.86 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 691,976.26 บาท ลดลง ร้อยละ 4.93 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 727,870.90 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 5 เรื่อง ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 63 เรื่อง) ร้อยละ 92.06 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1,097.86 สาเหตุเนื่องจาก

- เนื่องจากการร้องเรียนสถานประกอบการด้านเครื่องมือแพทย์ขึ้นกับผู้ร้องเรียนในแต่ละปี

อันดับ 3 กิจกรรมย่อยพิจารณาอนุญาตโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพ
ด้านเครื่องสำอาง มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 416.11 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 4,709.79 บาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.03 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 3,650.19 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 3 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 12 รายการ) ร้อยละ 75.00 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 416.11 สาเหตุเนื่องจาก

- ตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอางการโฆษณาเครื่องสำอางไม่ต้องขออนุญาต แต่ผู้ประกอบการอาจขอความเห็นก่อนทำการโฆษณาได้ ตัวแปรสำคัญของต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมนี้ขึ้นกับปริมาณค่าขอความเห็นการโฆษณา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ และไม่มีสภาพบังคับที่ผู้ประกอบการต้องมาขอก่อนทำการโฆษณา ดังนั้น เมื่อปริมาณค่าขอความเห็นการโฆษณาของปี 2561 ลดลง ทำให้ปริมาณผลงานลดลง ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

4.2.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อย ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 ของหน่วยงานสนับสนุน สามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.2.1 ต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมย่อยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เปลี่ยนแปลง**ลดลงมากที่สุด** เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

อันดับ 1 กิจกรรมย่อยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในหน่วยงาน มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 32.87 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 19,252,057.08 บาท ลดลง ร้อยละ 15.62 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 22,815,383.09 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 1,668 เครื่อง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 1,327 เครื่อง) ร้อยละ 25.70 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 32.87 สาเหตุเนื่องจาก

- เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ มีทั้งหมด 1,668 เครื่อง แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งหมด 1,327 เครื่อง ส่งผลให้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวนผลงานเพิ่มขึ้นจาก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยต้นทุนรวมของปี 2561 น้อยกว่า ปี 2560 จึงทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 2 กิจกรรมย่อยด้านงานช่วยอำนวยความสะดวก มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 32.07 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 5,577,789.78 บาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.98 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 4,768,110.28 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 56,728 เรื่อง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 32,940 เรื่อง) ร้อยละ 72.22 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 32.07 สาเหตุเนื่องจาก

- จากต้นทุนรวมที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.98 แต่เมื่อเทียบกับปริมาณงานพบว่า มีสัดส่วนที่น้อยกว่า จึงทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 32.07 เนื่องจาก งานด้านการกลั่นกรองหนังสือก่อนเสนอผู้บริหารมีปริมาณเพิ่มขึ้นมาก อาทิเช่น งานด้านรายได้ดำเนินงาน อย. (ม.44), เรื่องการเดินทางไปราชการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ในขณะที่ปริมาณเจ้าหน้าที่ไม่ได้เพิ่มขึ้น จึงทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง

อันดับ 3 กิจกรรมย่อยพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านความปลอดภัยสารเคมี มีต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 26.24 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 5,390,514.72 บาท ลดลงร้อยละ 26.24 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีต้นทุนรวม 7,308,365.36 บาท) ในขณะที่ปริมาณผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สามารถดำเนินการได้ 5 โครงการ ซึ่งเท่ากับผลงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มีปริมาณผลงาน 5 โครงการ) ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 26.24 สาเหตุเนื่องจาก

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้มีการดำเนินโครงการจัดทำทำเนียบรายการสารเคมีที่มีอยู่ในประเทศไทย (Thailand Existing Chemicals Inventory : TECI) ปี 2559 ระยะที่ 2 ซึ่งต้องมีการนำเข้าข้อมูลรายใบขนของสินค้าที่มีการนำเข้าจากกรมศุลกากร ในปี 2559 มาดำเนินการแยกแยะและสืบค้นข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ CAS Number, IUPAC Name, Trade name กฎหมายที่ควบคุมและข้อตกลงระหว่างประเทศ ปริมาณการนำเข้า และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลรายใบขนสินค้ามีจำนวนมาก รวมทั้งสิ้นประมาณ 500,000 ใบขน ศูนย์พัฒนานโยบายจึงมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ให้สามารถใช้กำลังความสามารถและแรงงานจากเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากการที่เจ้าหน้าที่แบ่งงานกันทำจนเกิดความชำนาญ ในการแยกแยะและสืบค้นข้อมูล จึงทำให้ประสิทธิผลของงานเพิ่มมากขึ้นทั้งที่มีเจ้าหน้าที่จำนวนเท่าเดิม

5. ผลการคำนวณ และวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบต้นทุนรวมของศูนย์ต้นทุนหลัก และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน

สำหรับผลการคำนวณศูนย์ต้นทุนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทั้งสิ้น 16 ศูนย์ต้นทุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 พบว่า **ศูนย์ต้นทุนที่มีต้นทุนรวมมากที่สุด** ได้แก่ สำนักยามีต้นทุนรวมจำนวน 159,754,103.67 บาท และ**ศูนย์ต้นทุนที่มีต้นทุนรวมน้อยที่สุด** ได้แก่ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีต้นทุนรวม 1,936,085.78 บาท โดยสามารถวิเคราะห์ และสรุปผลการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของศูนย์ต้นทุนหลักและสนับสนุน ซึ่งแบ่งตามหน่วยงานหลัก และสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ดังนี้

5.1 ศูนย์ต้นทุนหลัก

5.1.1 ศูนย์ต้นทุนหลัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ทั้งหมด 10 หน่วยงาน มี 5 หน่วยงาน ที่มีต้นทุนรวมเปลี่ยนแปลง**ลดลง** เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรียงจากหน่วยงานที่มีต้นทุนรวมลดลงมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้

- 1) กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค มีต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 17.02
- 2) สำนักยา มีต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 5.93
- 3) สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย (กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย)

มีต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 5.79

4) กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น มีต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 3.96

- 5) กองควบคุมวัตถุเสพติด มีต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 2.93

5.1.2 ศูนย์ต้นทุนหลัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ทั้งหมด 10 หน่วยงาน มี 6 หน่วยงาน ที่มีต้นทุนรวมเปลี่ยนแปลง**เพิ่มขึ้น** เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เรียงจากหน่วยงานที่มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดไปยังมากที่สุด ดังนี้

- 1) สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย (กลุ่มควบคุมเครื่องสำอาง) ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.02 (
- 2) กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.30
- 3) สำนักด้านอาหารและยา มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.52
- 4) สำนักอาหาร ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.87
- 5) ศูนย์จัดการเรื่องร้องเรียนและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.07
- 6) กองส่งเสริมการประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพ มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 664.30 มีสาเหตุเนื่องจาก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 การคิดต้นทุนรวมคิดเฉพาะหน่วยบริการ OSSC รวมถึง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการจัดตั้งกองส่งเสริมการประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างเป็นทางการ และได้ย้ายหน่วยบริการ OSSC มารวมกับกองส่งเสริมการประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น การจ้างเหมาเจ้าหน้าที่ และการจัดซื้อวัสดุสำนักงานฯ เพิ่มขึ้น เป็นต้น ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้นมาก

5.2 ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน

5.2.1 ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ทั้งหมดมี 6 หน่วยงาน มี 2 หน่วยงาน ที่มีต้นทุนรวมเปลี่ยนแปลง**ลดลง** เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรียงจากหน่วยงานที่มีต้นทุนรวมลดลงมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้

- 1) กลุ่มกฎหมายอาหารและยา ต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 10.66
- 2) กองแผนงานและวิชาการ ต้นทุนรวมลดลง ร้อยละ 1.28

5.2.2 ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ทั้งหมดมี 6 หน่วยงาน มี 4 หน่วยงานที่มีต้นทุนรวมเปลี่ยนแปลง**เพิ่มขึ้น** เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เรียงจากหน่วยงานที่มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดไปยังน้อยที่สุด ดังนี้

- 1) ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.78
- 2) สำนักงานเลขานุการกรม มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.86
- 3) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.87
- 4) กลุ่มตรวจสอบภายใน มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.00